

РЕШЕНИЕ

№ 347

гр. София, 12.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 38 състав,
в публично заседание на 18.12.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Татяна Жилова

при участието на секретаря Елена Георгиева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **8854** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е по реда на чл.203 - 207 от АПК във връзка с чл.,1 ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Делото е образувано е по искова молба от М. П. М. (ищец) срещу Столична община (СО - ответник), подадена на 29.09.2022г. и уточнена с допълнителна молба от 18.04.2022г., за заплащане на обезщетение за имуществени вреди в общ размер на 2 500 лева, причинени в периода от 18.06.2020г. до 28.09.2022г. поради незаконосъобразно бездействие по повод подаден сигнал за извършено незаконно строителство.

Ищецът М. П. М. основава претендираните си права на следните обстоятелства: през юни 2020г. е подала сигнал (жалба) до кмета на район „Л.“, Столична община, за извършено незаконно строителство от собственика на съседния апартамент, с което той е обособил терасата си в допълнителна самостоятелна стая, като е заградил част от нейната тераса. Образувана е административна преписка, длъжностните лица са констатирали незаконно строителство и са дали предписание на извършителя да премахне доброволно незаконния строеж. Незаконният строеж не е премахнат доброволно, но общинските органи не предприемат действия по премахването му. Госпожа М. не може да използва терасата си по предназначение, поради което е принудена да предприеме сам действия по премахване на незаконния строеж за своя сметка, с което ще й бъдат причинени имуществени вреди

в размер на 2 500лв. В съдебното заседание искът се поддържа от адвокат Ц. Т.. Заявена е претенция за разноски.

Ответникът Столична община, чрез процесуалния си представител юрисконсулт В. Н. оспорва иска като неоснователен. Твърди, че не е налице бездействие на столичната общинска администрация, тъй като е образувано административно производство по жалбата и е издаден административен акт за премахване на незаконното строителство. Счита, че претендираната имуществена вреда не е в пряка връзка с административната дейността на СО. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Прокурорът дава заключение за частична основателност на исковата претенция до размера на 1039,85 лева, съгласно заключението на приетата съдебна експертиза.

СЪДЪТ приема за установено следното:

Искът е процесуално допустим.

Разгледан по същество, искът е неоснователен.

Установени факти:

Всички относими към делото факти се установяват от приетите писмени доказателства и заключението на съдебната експертиза.

М. П. М. е собственик на следния недвижим имот: апартамент №15, находящ се в [населено място], ж-к-Л., [улица], на пети етаж (видно от Нотариален акт за продажба на недвижим имот №139 том L., дело №18508/2018г.)

На 18.06.2020г. М. М. е подала сигнал (жалба) до кмета на район „Л.“, Столична община, за извършено незаконно строителство от собственика на съседния апартамент №14, с което той е обособил терасата си в допълнителна самостоятелна стая, като е заградил част от нейната тераса. По жалбата е образувана преписка №РЛН20-ГР94-2553/18.06.2020г.

Длъжностните лица от район „Л.“ на СО са констатирани незаконно строителство - с Констативен протокол от 08.01.2021г. е установено, че е усвоено пространство, предназначено за тераса, като са премахнати врата и прозорци и е добавена нова стена с дебелина 25 см, на която е монтиран прозорец и е направен излаз към останалата част от ерасата. Над усвоеното пространство е поставен еднокатен покрив. Сградата е въведена в експлоатация през 2011г. Извършеното строителство е в нарушение на одобрените строителни книжа. Дадено е предписание на извършителя да премахне доброволно незаконния строеж в срок от 1 месец от получаване на съобщението. Извършителят В. М. не е възразил срещу констатациите и е поискал срокът за премахване на незаконния строеж да бъде удължен до 30.09.2021г. с оглед на лошите метеорологични условия през зимата, необходимостта семейството да напусне жилището докато се премахва строителството, наложените противопедимечни мерки за Ковид-19 и затрудненията при организацията на работата. Началникът на отдел „Контрол по строителството“ в район „Л.“ – СО е удължил срока до 09.04.2021г.

В този срок незаконното строителство не е било премахнато доброволно от извършителя. На 21.05.2021г. М. М. е подала нова жалба до кмета на район „Л.“ с искане за предприемане на действия по компетентност за принудително премахване на незаконното строителство.

Длъжностни лица от район „Л.“ на СО са съставили Констативен акт №627 от 23.07.2021г., с който се открива производство по чл.225а, във връзка с чл.225, ал.2, т.1 и т.2 от ЗУТ за издаване на заповед за премахване на незаконния строеж. Направен е опит за връчване на констативния акт чрез съобщения на адреса, които не са получавани от извършителите В. М. и Ц. М., след което констативният акт е връчен по реда на §4 от ЗУТ, чрез залепване на съобщение на обекта и на таблото за обяви в районната администрация през септември 2021г. Преписката е изпратена на 30.09.2021г. по компетентност на главния архитект на СО за издаване на заповед за премахване на строежа.

Директорът на дирекция „Общински строителен контрол“ в Направление „Архитектура и градоустройство“ е изискал от длъжностните лица от район „Л.“ на СО да съберат допълнително информация от г-жа М., а именно сведения в писмен вид относно това кога е извършен строежът, кой е фактическият извършител на строежа и защо толкова късно е подадена жалбата срещу незаконното строителство, както и да даде писмени обяснения защо жалбите са писани с различен почерк – писмо с изх.№РЛН22-ГР94-78 от 06.01.2022г. Видно от обясненията на г-жа М., дадени в отговор на писмото, предишният собственик на апартаментата не е живял в него, а го е закупил с цел продажба, при което апартаментът е бил в продължение на 7 години необитаем, в който период, тя предполага, че е извършено незаконното строителство от собственика на съседния апартамент. Подала е жалбата след като е установила, че извършеното строителство засяга част от нейната тераса. По отношение на исканите обяснения защо жалбите са писани с различен почерк, г-жа М. е потвърдила подписа си под всички жалби и е възразила срещу исканите обяснения с аргумент, че това обстоятелство няма значение – за по-добра аргументация е представила отговора си написан на компютър и подписан саморъчно.

М. М. е подала искова молба в АССГ срещу СО – район „Л.“ за заплащане на обезщетение за неимуществени и имуществени вреди, причинени от незаконосъобразни действия и бездействия на районната общинска администрация, изразяващи се в исканите й ненужни допълнителни обяснения и непредприемане на действия по компетентност за премахване на незаконното строителство. По исковата молба е образувано адм.д.№2234/2022г., което е прекратено с Определение №2456 от 25.03.2022г., поради това, че районната администрация не е пасивно легитимирана да отговаря по иска по ЗОДОВ, като е посочено, че надлежният ответник е СО. Определението на АССГ е потвърдено от Върховния административен съд с Определение №6295 от 27.06.2022г. по адм.д. №4495/2022г.

На 11.07.2022г констативният акт отново е връчен лично на извършителя В. М..

На 20.09.2022г. главният архитект на СО е издал заповед №РА-30-906/20.09.2022г. за премахване на незаконния строеж. По делото няма данни дали заповедта е съобщена на адресатите, съответно дали е обжалвана или дали е влязла в сила.

Ищецът не твърди през исковия период да е направила разходи за премахване на тази част от незаконния строеж, която навлиза в нейната тераса. Тя претендира право на обезщетение за имуществени вреди, които ще възникнат в бъдеще.

За доказване на размера на вредата ищецът ангажира съдебно-техническа и оценителна експертиза, заключението по която не е оспорено и се цени от съда като обективно и компетентно. Експертизата установява, че е практически невъзможно да

се премахне само частта от стената, която попада в имота на ищеца и заема площ от 0,25 кв.м. и за такова премахване няма издадено предписание от СО. Изчислената стойност за премахването на тази част от стената, извозването на отпадъците и за възстановяване на цокъла между двата балкона и парапета върху тази част е в размер на 1039,85 лева.

Правни изводи:

По допустимостта на иска

Искът е процесуално допустим като предявен от активно легитимирано лице срещу юридическото лице на органа, от чиято административна дейност се претендират вредите.

Ищецът твърди бездействие на административния орган. В тази хипотеза исковата молба има характер на оспорване на бездействието на органа, като въпросът за незаконосъобразността на бездействието се решава от съда, пред който е предявен искът, съгласно чл.204, ал.4 от АПК.

По основателността на иска

Основателността на иск с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, предполага установяването на кумулативното наличие на следните предпоставки: незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред; вреда от такъв административен акт; причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилите вредоносен резултат. Не подлежи на установяване виновно поведение на ответника, тъй като отговорността на държавата е обективна.

Деликтната отговорност на държавата не се презюмира от закона, поради което в тежест на ищеца - по аргумент от нормата на чл. 154, ал.1 от ГПК, във връзка с чл.144 АПК, е да проведе главно и пълно доказване на всички елементи от фактическия състав на предявения иск, а за съда съществува задължение да приеме за ненастъпили тези правни последици, чийто юридически факт е останал недоказан. Липсата на който и да е от елементите на фактическия състав обуславя неоснователността на предявения иск за обезщетение на вреди.

1.Първата предпоставка от фактическия състав – незаконосъобразно бездействие на органа в исковия период, е налична.

Административното производство по жалбата на М. М. е забавено без причина, като ненужно са изисквани от нея обяснения за, от една страна факти, които вече са установени – кой е извършителят на строежа и кога е извършено строителството, а от друга страна за неотнормими факти – защо жалбата е подадена през 2020г. и защо втората жалба е с различен почерк. Не е било нужно и констативният акт да се връчва отново една година по-късно на извършителя на строежа. Всички тези действия на практика симулират провеждане на административно производство и прикриват едно бездействие по същество на органа да приключи производството.

2. Не се установяват твърдените имуществени вреди за ищеца.

Имуствените вреди представляват неблагоприятна промяна на имуществото в

патримониума на ищеца, която е мислима в две хипотези: 1) пряка загуба - реално настъпило намаляване на имуществото, или 2) пропуснати ползи – неосъществено увеличение на имуществото.

Ищецът не твърди и не доказва никакво реално намаляване на имуществото си в претендирания размер. Имуствените вреди, които претендира ищецът, са хипотетични, тъй като не са реално претърпени, а се очаква да настъпят в бъдеще. Това е несигурно събитие - още повече като се вземе предвид установената от експертизата техническа невъзможност да се премахне само тази част от строежа, която навлиза в терасата на ищеца.

Невъзможността да се ползва заетата част от терасата не може да бъде разглеждана като пропусната полза, тъй като тя не представлява увеличение на имуществото

Към процесния случай е напълно относимо Тълкувателно решение №3/2012г. по т.д.№3/2012г. на Общото събрание на съдиите от гражданската и търговската колегия на Върховния касационен съд (ОСГТК на ВКС). По аргументи от тълкувателното решение следва, че макар причиненото забавяне на премахването на незаконния строеж да лишава ищеца от възможността да упражни по отношение на собствения си имот присъщите на правото на собственост правомощия – владение и ползване, това не във всички случаи води до пропуснати ползи за ищеца. ОСГТК на ВКС изрично посочва, че увеличаване на имуществото на ищеца не би настъпило в хипотезата на ползване на обекта от самия него и поради това лишаването му от тази възможност не може да има за последица пропускането на полза в посочения по-горе смисъл. По-нататък ВКС дава пример за увеличаване на имуществото и съответно за наличие на пропусната полза - ако в резултат от забавата ищецът е пропуснал възможността да получи граждански плодове от обекта чрез предоставянето му за възмездно ползване на друго лице, да получи доходи чрез използването на обекта за осъществяване на търговска дейност или е пропуснал възможността да се разпореди с обекта при изгодни условия – такива обстоятелства в случая нито се твърдят, нито се установяват.

3. Липсата на доказана вреда, причинена от административната дейност на ответника, е достатъчна за отхвърляне на иска като неоснователен поради неосъществяване на фактическия състав на отговорността по ЗОДОВ.

За пълнота на изложението съдът отбелязва, че не се установява и пряка причинна връзка между твърдяната вреда и дейността на ответника, доколкото премахването на незаконния строеж не зависи пряко от установеното бездействие на ответника в хода на административното производство, а от действията на извършителя на строежа и неизпълнението на даденото му предписание за доброволно премахване на строежа, а в последствие - от изпълнението на заповедта за премахване на незаконния строеж. Защитата на правото на собственост срещу лицата, които пряко пречат да се упражнява правото в пълния му обем, се осъществява чрез негаторния иск по чл.109 от Закона за собствеността.

По изложените съображения съдът отхвърля иска като неоснователен.

Разноски:

При този изход на правния спор разноските се поставят в тежест на ищеца. На основание чл.143, ал.3 от АПК ищецът следва да заплати на ответника юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева, определено на основание

чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ във връзка с чл.37 от Закона за правната помощ.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 от АПК Административен съд София-град, 38 –ми състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ иска на М. П. М. срещу Столична община за заплащане на обезщетение за имуществени вреди в общ размер на 2 500 лева, причинени в периода от 18.06.2020г. до 28.09.2022г.

ОСЪЖДА М. П. М. да заплати на Столична община разноски в размер на 100 (сто) лева.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд, подадена чрез Административен съд София-град в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: